

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

A bajai függetlenségi és 48-as párt hivatalos közlönye.

Lapvezér: Dr. Rajk Aladár orsz. képviselő.

Szerkesztőség: Bende Imre-utca 3 szám.	Társszerkesztő: Wagner Antal	Felelős szerkesztő: Dr. Valentin Emil	Főmunkatárs: Dr. Nyiraty János	Előfizetési árak: Egész évre 10 kor. Fél évre 5 kor. Negyed évre 2:50. Egyes szám ára 2 fillér.
---	---------------------------------	--	-----------------------------------	--

Csernova.

Baja, 1907. nov. 4.

II.

A csernovai esetnek első tanulsága, mint láttuk, hogy a nemzetiségi izgatás tényleg sohasem folyt oly rendszeresen, mint mostanában, hisz a legkülönbözőbb alkalmak, a politikától teljesen távol álló események is már véres összetűzéssel végződnek. A második tanulságra el lehetünk készülvén: ezen esetnek politikai vonatkozásait leplezetlen körörmel aknázzák ki itthon a koalíciónak, külföldön a magyarságnak összes ellenségei. Itthon uton-utfélen halljuk és olvassuk, hogy ime, a koalíciónak nemzetiségi politikája mennyire csödbe került. Vér nélkül egy templomszentelési ünnepség sem folyhatik már le. Bánffy Dezső báró pedig büszkén veri mellét, hogy ő alatta, az ő nemzetiségi politikájával ilyesmi nem fordulhatott volna elő. Künn pedig a szláv epigonoknak beláthatatlan serege veszi dühtől tajtékozó ajkára Björsonnak meggondolatlan kirohanásait a magyar nemzeti eszme képviselője ellen, s a bécsi országgyűlés nem késett szóvá tenni Csernovát oly naiv arcatlansággal, mintha bármi néven nevezendő ingerenciája volna hazánk belügyeire.

Nézzük közelebbről ezt a tanulságot is.

A logika tanítja, hogy a „cum hoc, ergo propter hoc” okoskodás teljesen hamis. Abból, hogy két dolog egy időben létezik, nem szabad oksági viszonyra következtetni, nem szabad azt állítani, hogy egyik a másiknak oka. Tehát ha a csernovai eset százszor a koalíció idején történt is, ebből magából még nem következtetheti sem itthon, sem a külföldön senkisé, hogy a koalíciót terheli érte a felelősség.

E felelősséget egyébként kétféleképp lehet megállapítani. Hibáztatják a koalíciót azért, amit tett, s azért, amit nem tett. A csehek agyarkodnak, hogy a magyar állam csendőrökkel löveti halomra az ártatlan tótokat; a honi ellenségek viszont Jerikó falait döngetik lármájukkal, hogy a koalíció ölbe tett kézzel nézi a nemzetiségek garázdálkodását ahelyett, hogy erélyes rendszabályokhoz nyúlna.

Tessék immáron mindenkinek eleget tenni. A külföld ellen nem védekezünk. Lesz még alkalmunk rámutatni arra, hogy más berekben miképp szól az ének, ha a nemzetiségi kérdéstről van szó. Mikor egy nekivadult tömeg támadásával szemben a megsebzett csendőr életének védelmére fegyveréhez nyúl: ehhez semmi köze a cseh oroszlanak akkor sem, ha a Hlinkák egész armádiája kiabálna is tele a fülét véres elnyomatásról szóló jajkiáltásokkal. De a koalíciónak belföldi ellenlábasaikhoz volna mégis néhány szavunk.

Kérdjük őket, mondják meg igazán, őszintén, elfogulatlanul: Valóban kivánatosnak tartják ők, hogy a kormány a nemzetiségekkel szemben az erőszak terére lépjen? Hogy a kedélyeket a végletekig fölizzatva, a békés megegyezésnek eleve útját vágja? Hogy rontson anélkül, hogy építeni tudna? Erőszakkal itt csak ártani lehet. Más az útja-módja a nemzetiségek békéltetésének, s a koalíció ezen a helyen uton jár.

A nemzetiségeket a gazdasági és a szellemi téren egyaránt közel kell hozni a magyar állameszméhez. Be kell látni, hogy megélhetésük és haladásuk csak a magyarság jegyében van biztosítva. Arra a meggyőződésre kell jutni, hogy mennél jobban megmagyarosodnak, annál jobban boldogulnak. Nem tagadjuk, hogy ez gigászi munka, és hogy sok időbe kerül, míg a nemzetiségek erre a tudatra jutnak. De míg az erőszak csupán egy átmenet nélküli, természetellenes, vulkánikus jellegű, nyugalmában is szüntelen veszedelmes állapotot teremtene, addig a szerves fejlődés törvényei ezt az átalakulást lassan bár, de biztosan el fogják végezni.

Nem túlzás ez, mert van rá bizonyítékunk. Gazdasági téren persze messze vagyunk attól, hogy e hazának minden polgára megélhetését magyar földön biztosítva lássa; hisz századoknak hol vétkes, hol akaratlan mulasztásának jóvátételére a koalíciónak eddig nem volt ideje. De szellemi téren már is nagy a haladás. Magyarország intelli-

genciája legnagyobb részben magyar. A középiskolák ugyyszólván mind magyarok, (2 német, 2 oláh, 1 szerb) tehát Magyarországnak minden kaputos embere magyar forrásból merítette műveltségét, megtanult, ha nem tudott, magyarul beszélni, sőt gondolkozni és érezni is. A középosztály máris magyar; most csak az van hátra, hogy az elemi és polgári iskola is megtegye a magáét és folytassa szépen megkezdett munkáját, a földműves- és iparososztálynak folytonos megmagyarosítását. Hogy pedig az elemi iskola magyarosodásáért ép a koalíció kultuszminisztere tett legtöbbet: csak a vak elfogultság tagadhatja.

Addig is, míg a magyarosodásnak ezen organikus fejlődése az eszményi magaslatot eléri, maradjon meg az állam a béke útján, de ne nyuljon erőszakhoz, mert semmi haszna sem lesz abból, hogy polgárai csak negatív hazafiak, kik tudnak ugyan magyarul, de sem nem éreznek, sem nem gondolkoznak magyarul.

S ha addig egy-egy Csernova elő is fordulna még, éljen ugyan az állam a megtorlás jogával, de csakis a törvényt szabta határon belül; erőszakra nincs szükség, mert a magyarság felszívó ereje hála Istennek ma már nagyobb, hogysen a Hlinkák izgatásai ellen a szellemi fegyverek letételével csupán pallossal tudna védekezni.

Magyarász Ferenc.

Árvapénzek — magánfeleknél.

Baja, november 3.

A most következő év január hó 1-ével fontos és nagy jelentőségű újítás lép életbe az árvák pénzének elhelyezése dolgában.

Eddig ugyanis úgy volt, hogy a gyámpénztári készletek csupán pénzügyintézeteknél voltak elhelyezhetők és az idevonatkozó szabályrendelet nem adott rá módot, hogy az árvaszék magánfeleknél is nyújtson kölcsönt. Városunk törvényhatósági bizottsága felismerte azonban annak a fontos és nagy előnyeit, melyek úgy az árvatárakra, mint az egyes magánfelekre nézve bir, ha a hitelképes magánfeleknél is hozzáférhetővé teszi ezt a tőkét.

Az árvatár nagyobb jövedelemhez jut és a magánfelek mégis lényegesen olcsóbb köl-

csönt kapnak, mint az egyes pénzintézeteknél.

Ezen szempontokat tekintetbe véve módosította a város közgyűlése a szabályrendeletet. Ezt a belügyminiszter jóváhagyta.

A január hó elsejével életbe lépő szabályrendeletnek a magánfeleket érdeklő részét — a közérdekre való tekintettel — kivonatban alább ismertetjük:

A gyámpénztári készpénztökek kivételesen magánszemélyeknél jelzálogilag biztosított kölcsönökben is elhelyezhetők.

Az ilyen jelzálogi biztosítókra kiadott kölcsönök kamatlába 6 (hat) %-ban állapítatik meg; a kamatok a kölcsön felvétele napjától számítva legközelebb január, illetve július hó 1-ig járó időre, a kiutalványozáskor levonotván, ezután félévenként előre, mindenkor január első és július első napján fizetendők.

Ezen kölcsöntökek rendszerint 20 év alatt, minden év június 30. és december 31-én befizetendő 40 félévi egyenlő utólagos 5%-os törlesztési részletekben fizetendők vissza.

Az egyes magánszemélyeknek adható kölcsön legnagyobb összege 5000 (ötezer) koronában, legkisebb összege 200 (kétszáz) koronában állapítatik meg.

A kölcsön engedélyezésének vagy megtagadásának joga a városi árvaszéket illeti. A kölcsön telekkönyvi bekebelezése és annak kifizetése esetén töröltetése a városi tisztviselő közbenjöttével eszközöndő.

Jelzálogi biztosítékkal csupán a bajai kir. telekkönyvi hatóság területén fekvő földek és Baja város területén fekvő szilárd anyagból épült, cseréppel fedett s tűzkár ellen biztosított házak szolgálnak.

Biztosítékkal csak egész telekkönyvi jószágtest s nem egyes hányadok fogadhatók el.

A jelzálogul felajánlott ingatlanok becsértéke általában a kataszteri tiszta jövedelem huszszoros összegében, Baja város területén levő házakra s földekre nézve pedig a kölcsönvevő adós kívánságára s költségére az árvaszék által kiküldendő tisztviselő által két hites becsüs közbenjöttével a helyszínén megajjtendő, becsüs által meghatározandó forgalmi értékben állapítandó meg.

*

A mai pénzviszonyok mellett sokakat segíthet ezen intézkedés, azért pártunk ezen vivimányát közöljük a közönséggel.

Heti levél.

Egyről-másról.

Beállit hozzám egy lerongyolt asszony és egy piszkos és agyongyűrt papirlapot nyújt elem. El se olvasom, tudom úgy is, mi áll benne. Hogy szegény, hogy özvegy, hogy sok a gyereke és hogy nincs betevő falatja. Adok neki valamit és az útjára bocsátom. Még talán ki se ér egészen, már előttem ténfereg két zsiros haju, nyírott bajszú és rettenetesen fokhagymaszagú tót. A falujok égett le és könyvvel gyűjtenek. A legközelebbi két alázatosan hajlongó felebarátom már egészen másformájú teremtménye az Istennek. Ezeknek a hajuk rövid, csak a halántékukon van hosszúra növesztve, viszont a szakálluk meg a kaftánjuk nőtt meg irgalmatlan hosszúra. Templomot akarnak építeni, de szörnyen kevés a pénzük. Kegyes, szent cél, gyalázat volna őket elutasítani.

Péntek lévén, a helybeli koldusok egyenként stációt tartanak az ajtóm előtt. Hallom a monoton dicsértesséket és megadom a rendszeres alamizsnájukat.

Hogy aztán elvonult ez a szerencsétlen és nyomorult had, megtörültetem a kilincset, ki-

szellőztetem a szobát és elgondolkodom. Biz isten, nem a pénzt sajnálom, a mit kiosztogattam, a rendőrségre sem haragszom, hogy türi a kéregetést, holott kötelessége lenne megakadályozni, de igenis sajnálom az egész nagy társadalmat, mely nyugodtan szenvtelenül nézi, a mint évről-évre ijesztően szaporodik ezeknek a szerencsétlen páriáknak a száma. Ritka, mint a fehér holló, a ki manapság a felebarátja nyomorával gondol és a ki jó szívvvel és ott áldoz, a hol annak hasznát is lehet venni. A legtöbb adományunk a nőegyleteink pénztáraiba vándorol, a hol »tőkeszaporulat« lesz belőle, melynek a kamatait ugyan hűségesen kiosztják, ettől azonban ugyancsak felkophat az állad szegény éhező-fázó nyomorult.

Egyszóval, jótékonyak lenni nem tudunk, de politizálni, bezzeg azt tudunk. A félholtak is elvándorolnak a közgyűlésre, ha arról van szó, hogy megtudjuk, bizalmat akarnak-e Wekerlének szavazni, vagy nem. Eszembe jut Ignotus mondása: »ha a gyerekek tudnák, hogy a nagyok mily gyerekek.« Bizony nagy gyerekek vagyunk, én is, te is, meg az a két lehetetlen nevű délamerikai kiküldött is, a kik a hágai békekonzferencián úgy összevesztek, hogy pisztolypárbajjal kellett megrongált becsületüket kireperálni. Hiszed-e naiv olvasóm, hogy az ilyen emberek nyélbe tudják ütteni a világbékét? Agyarkodni fog egyik ember a másikra és egyik nemzet a másikra, míg a világ, világ marad. A Maximilián Hardenek mindig kéjjel fogják tönkretenni a Kuno Moltkékat, ha rajt érik őket valami piszkos, vagy ocsmány dolgon. Mert tessék elhinni, nagy dolog az mikor egy szegény skribler az esze és a bátorsága révén leránt hat egy nagyurat a legfényesebb polcra a piszokba, a teljes megsemmisülésbe. Azt csodálom és azt dicsérem Hardenben, hogy ki mert kezdeni a Tafelrunddal.

És itt megint Ignotus jut eszembe. Nem tehetek róla, most olvasom Veigelsberg Leo öngyilkosságát, ezét a csodás írásművészt, akinek stílusát, gondolkodásmódját és mindent helyeslő kritikusk szemét a fia: Ignotus örökölte és fejlesztette: »vannak, akik igen szeretnék vakmerők lenni, csak nem mernek.« Harden mert és ma ő a legünnepelebb férfi Németországban.

A bátraké az élet, a győzelem, a dicsőség, a világ.

Szenes.

Telefon tudósítások.

Budapest, 1907. nov. 4.

Országgyűlés.

Az országgyűlés ma délelőtt horvát obstrukciós beszéddel nyilott meg, mely eltartott 11 óráig. Ezután Lengyel Zoltán, a nagy diszidens emelkedett szólásra. Hisszük, hogy olvasóinkat nem fogja meglepni tudósítónk ama jelentése, hogy Lengyel úr, most, hogy e sorokat írjuk — pedig már fél három! — még mindig beszél. Csak természetes, hogy a kormányt támadja és — mirabile dictu! — teljesen Bánffy álláspontjára helyezkedik. Aki tudja, hogy Bánffy és Lengyel mindig milyen ellenlábaskok

voltak, csak mosolyogni tudnak a dolgok ilyenén való fordulásán.

Kihallgatás a királynál.

Jelenthetjük, hogy a király egészségi állapota már teljesen helyreállott, úgy, hogy őfelsége tegnap Aerenthal külügyminisztert, ma délelőtt pedig Beck Vladimir báró osztrák miniszterelnököt fogadhatta külön kihallgatáson. A kiszivárgott hírek szerint a kihallgatás összefüggésben van az osztrák kabinet rekonstrukciójával.

Az aradi orvossztrájk.

Budapesti tudósítónk telefonálja, hogy Varjassy Lajos, Arad város polgármestere visszavonta azt a rendeletét, hogy a hatósági orvosok kötelesek legyenek az orvos-sztrájk tartalma alatt a munkás-biztosító pénztár belegeit kezelni. Értesülésünk szerint a pénztár és az aradi orvosok közt a megegyezés küszöbön áll.

A csernovai sebesültek Budapesten.

A csernovai véres zendülés súlyosabb sebesültjeit ma a Rókus kórházba hozták ápolás végett.

Szociálista népgyűlés Csongrádon.

Csongrádon tegnap nagy szociálista népgyűlés volt, melyen mintegy ezer szociál-demokrata vett részt. A népgyűlésen Turcsányi Pál, a budapesti közléppont kiküldöttje beszélt. Rendzavarás nem történt.

== Szegedi Kereskedelmi és Iparbank ==

Központ:

== S Z E G E D ==

Fióktintézetek:

B A J A
NAGYKIKINDA

Betéttállomány: 6,000,000 korona
Saját tőkéi: 2,000,000 korona

Állandó természetű takarékbetétek után
LEGMAGASABB
KAMATOT fizetünk.

A betétek kamatozása
a betételt követő nappal
kezdődik és a visszafizetést megelőző
napon szűnik meg.

Szegedi kereskedelmi és iparbank
bajai fióktintézete.

Ha szép és tartós bútort óhajt, úgy Szelényi Zsigánál vásároljon, ahol mindenféle fa-, vas-, réz- és kárpitozott bútorokat legolcsóbban szerezhethet be.

NAPIHIREK.

Előléptetés. *Telegdi Nándor* dr. helyben állomásozó honvéd főorvost az idei őszi előléptetések alkalmával *exredorvossá* léptették elő.

Esküvő. *Szabó Árpád* helybeli kereskedő, holnap, kedden tartja esküvőjét *Nagy Annuskával*, *Nagy Péter* polgártársunk leányával.

A közigazgatási bizottság kivételesen nem 8-án, hanem e hó 6-án d. e. 9 órakor tartja rendes havi ülését.

A főgimnázium nov. 5-iki Szent Imre-ünnepélyének műsora: 1) Jelige. Fölker Gusztávtól. Előadja a főgimn. énekkara. 2) Szent Imre megdicsőülése. Irta: Párkányi Norbert. Szavalja Jánossy Dénes VII. o. t. 3) Emlékbeszéd. Mondja Magyarász Ferenc főgimn. hittanár. 4) Szent Imre herceg. Irta Dr. Dombi Márk. Szavalja Vágó Nándor IV. o. t. 5) Pápai himnusz. Mohrtól. Előadja a főgimn. énekkar. — Az intézet ifjúsága reggel 7 órakor elvégzi szt. gyónását és áldozását a Ferencrendiek templomában, hol nyolc óra tájban ünnepélyes misét fog hallgatni. Az iskolai ünnepnek kezdete 10 órakor lesz

Változás a hajó menetrendben. Az a hajó, mely eddig naponta délután 2 órakor indult Budapest felé, november hó elsejétől — további intézkedésig — naponta déli 12 órakor indul.

Öngyilkos gazda. Szehn János regőcei gazda szokása szerint kora reggel felkelt és elment hazulról. Felesége, ki azt hitte, hogy fiával a szőlőbe kocsizott ki, vagy egy óra után felment a padlásra tengeriért, hogy a disznókat megetesse. De nagy rémületére az urát látta ott kötélben lógni, felakasztva egy gerendára. Szehnné ijedtében összeesett és eszméletét elvesztette. Midőn felocsudott segítségért kiáltott, de a segítség már későn jött, mert az elősiető orvos már csak a halált állapíthatta meg. A holttesten semmiféle külső erőszak nyoma nem látható. Öngyilkosságának okát nem tudják.

Hirtelen halál. Kling Antal garai lakos béresével a szőlőjébe ment, hogy míg a szép idő tart, elvégezhesse ott munkáját. Kapálás közben azonban hirtelen rosszul lett és mire hazaszállították meghalt. Az orvos szívshűdést konstataált.

Szociálista népgyűlés volt tegnap délelőtt, a melyen a napi politikát ismertette Gruber Károly helybeli könyvelő.

Nem mesterséges, hanem természetes s így vegyileg legtisztább, kiadóbb folyékony szén-savat szállítanak kartellen kívül a Muschong-Buziásfürdői szén-savművek bármely mennyiségben.

Szerkesztői üzenetek.

Választó polgár. Tiszta hazafiságaról tanuskodó szives sorait örömmel vettük s a legközelebbi alkalommal meg fogjuk kísérelni, hogy a fölvetett nemes eszmének propagandát szerezzünk. Hogy igyezetünket siker fogja-e koronázni, nagyon kétséges, mert a kiviteltelhez éppen az hiányzik leginkább, amiből a legtöbb kellene, t. i. a pénz Szives üdvözlét!

Meglepi a szülőket

a SCOTT-féle Emulsió hatása minden alkalommal, ha azt angol kórban szenvedő gyermeküknek adják. A SCOTT-féle Emulsió feltűnő gyorsan gyógyítja és izmosítja a gyermeket,

erősíti a csontokat

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni

és elősegíti fejlődésüket. Ily rendkívüli gyógyhatás valóban csak ilyen kiváló szerrel érhető el. A SCOTT csakis elsőrendű alkatrészeket tartalmaz s az eredeti SCOTT féle eljárás okozza, hogy hatásában felülmulhatatlan és nemcsak fiatal és öreg, hanem még a halál küszöbén hitt gyermek is könnyen emésztí.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fill.
Kapható minden gyógyszertárban. =

Határidő üzlet

1907. november 2:

Búza	októberre	— K —	áprilásra	12 K 63
Rozs	»	»	»	11 » 82
Zab	»	»	»	8 » 53
Kukorica	májusra	7 »	19	

Az árak 50 kg -ként értendők.

Szerkesztő:

FODOR KÁROLY.

Kiadóhivatal:

WAGNER ANTAL

könyvkereskedésben.

Szerkesztőség telefon száma: 101.

Kiadóhivatal telefon száma: 36.

NYILT TÉR

Ezen rovatokban közöltekért a szerkesztőség nem vállal felelősséget.

Vendéglő megnyitás.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a Mátyás király-téren épült Bernáth-féle házban, a volt »ARANY KAKAS« vendéglőmet

„Otthon Vendéglő“

cim alatt a mai igényeknek megfelelően berendezve, folyó évi november hó 3-án (ma) megnyitom.

Különös gondot fordítok arra, hogy vendéglőmben **legjobb minőségű asztali borok és legízletesebben elkészített kóser ételek** álljanak n. tisztelt vendégeim rendelkezésére.

Étkezésre kosztosokat és lakodalmat is elvállalok.

Amidőn ezt a nagyérdemű közönség heces tudomására hozom, ígérem a legpontosabb kiszolgálást, miért is szives partfogását kérem.

Baja, 1907. évi november hó 3-án.

Tisztelettel

KLÉJN vendéglős. 11-4

Rosenfeld és Weisz

előkelő bajai bútorkereskedő céghez a szállított bútorok jóságának bizonyosságául számtalan elismerő levél érkezik.

A sok beérkezett elismerő levél közül közöljük az alábbiakat:

Tek. Rosenfeld és Weisz uraknak

Helyben.

A nekünk szállított bútorok jó minőségéért, u. m.: a valódi angol bőrgarnitúráért, ebédlő diványért és szőnyeg ottománért s mindezek izléses és szolid kiállításáért fogadják elismerésünket! Egyben bárkinek mint pontos és lelkiismeretes kiszolgálásukért, a legmelegebben ajánlom.

Baja, 1907. szept. 26.

Kiváló tisztelettel

Auer Oszkárné.

Tek. Rosenfeld és Weisz uraknak

Helyben.

A részemre szállított úri szoba-berendezéssel teljes megelégedésemet vívták ki, különösen sikerültek az úri fotelek, szőnyegotomán, továbbá függönyeim decorálása, olyannyira, hogy pontos és szolid kiszolgálásukkal Önöket bárkinek a legmelegebben ajánlhatom.

Baja, 1907. szept. 26.

Tisztelettel

Allaga Leó takptári tisztviselő.

Tek. Rosenfeld és Weisz uraknak

BAJA.

Tisztelettel értesitem uraságotokat, hogy a küldött bútorokat, egy hálószoza és ebédlő berendezést megkaptam és a legnagyobb mérvben meg vagyokelégedve a mi egyuttal arra indit, hogy ismerőseim körében cégüket szivesen fogom ajánlani. Köszönetet mondok egyuttal jutányos árszámításaiért. Ujból megrendeléssel legközelebb megfogom uraságotokat látogatni

Maradtam kiváló tisztelettel

Duna-Szekeső, 1907. okt. 9

Schwartz József kereskedő.

Ezen elismerések is bizonyítják, hogy a bútort vásárolni szándékozó közönség teljes bizalommal fordulhat ROSENFELD és WEISZ bútorkereskedő céghez, ahol szabott árak, szolid kiszolgálás és kedvező fizetési feltételek mellett lehet mindennemű fabútort, vashútort, ebédlő, szalon- és hálószoza berendezéseket, valamint mindennemű kárpitozott árút és dekorációt elkészíttetni és vásárolni.

Órás és ékszer-üzlet átvevés.

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy a már **41 évi óta fenálló** és jó hírnévnek örvendő PENDL FLÓRIÁN utóda cég

órák és ékszerész üzletét

melybe mind üzletvezető számos éven át működtem, átvettem. Amidőn ezt tisztelettel jelenteni szerencsém van, egyszersmint tisztelettel közlöm, hogy arra fogok törekedni, hogy a t. vevőközönséget jó áruimmal és szolid kiszolgálással minden tekintetben ezentúl is kielégítsem. — Raktáron tartok a **legolcsóbb óráktól a legjobb minőségig**, valamint mindenféle ékszereket. — **Órajavításokat pontosan és jutányosan 2 évi jótállással eszközölök.**

Magamat a t. vevőközönség b. partfogásába ajánlva, maradtam tisztelettel

HEKS GÁBOR órák és ékszerkereskedő.

Ugyanott egy jó házból való fiu tanulól felvétetik 20-1

Jutányos s figyelmes kiszolgálás!

UJDONSÁGOK FORRÁSA!

Elsőrangú férfi szabóság!

Alapított
1875-ben.

Lóvenstein Frigyes

Aranyéremmel
kitüntetve.

KÉSZ FÉRFI-, GYERMEKRUHA, NŐI FELÖLTÖK ÁRÚHAZA

BAJA, VÁROSI BÉRHÁZBAN.

10% kedvezmény „Tisztviselők Takarékpénztári r. t. Részvényeseinek és tagjainak.“

APRÓ HIRDETÉSEK.

Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban :
Ifj. WAGNER ANTAL könyvkereskedésében.

Minden szó 4 fillér. — Vastag betűből 8 fillér.
A legkisebb hirdetés 40 fillér.

Használt kályhák

jókarban, szénfűtésre is alkalmas, eladók Bövebbet Scheer Bernátné könyvkereskedése, Lámpa-utca.

Egy elegánsan butorozott szoba egy, vagy két úr részére kiadó.
Mészáros Lázár-utca 26.

Egy jó házból való fiú tanuló felvétetik Wagenblatt és Henerári kereskedésében.

Csinos fiatalember,

keresztény, nősülés céljából olyan leány, vagy fiatal özvegy ismerettségét keresi, ki legalább 3000 korona hozománnyal rendelkezik. A fenti összeg egy jól jövedelmező üzlet át vételéhez volna szükséges. Szíves ajánlatokat „U. B. 28“ alatt a kiadóhivatalba kérek.

Fényképező gép

használt, de jó karban, olcsón eladó. A gép méret 12 x 16 1/2 cm. s van hozzá két kettős kazetta s egy kitűnő lencse. Cim a kiadóhivatalban.

Szálloda megnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy **Bácsalmáson** ujonnan épített és a legmesszebb menő kényelemmel berendezett

Nemzeti Szállodát és Kávéházat

bérbe vettem. Oda fogok törekedni, hogy jó italokkal és izletes konyhával a nagyérdemű közönség teljes megelégedését kiérdemeljem.

Kényelmesen berendezett szobáimat a legjutányosabban számítom. **Kereskedelmi utazó uraknak** 10% árengedmény.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri

kitűnő tisztelettel

GOLDBERGER MISKA

a bajai Központi Szálloda volt főpincére.

12-7

Alkalmas helyiség

fűszer- és csemege-üzlethez

— nagy berendezéssel együtt — anélkül is — a város legélénkebb, legforgalmasabb helyén. — o bármikor bérbe adandó. — Hol? A kiadóhivatalban megtudható.

Iroda áthelyezés!

GOLDBERGER A. V.

cég tisztelettel értesíti m. t. ügyfeleit hogy 35 év óta fenálló

HIRDETÉSI IRODÁJÁT

(jelenleg Budapest, IV., Váci-utca 20. sz.)

1907. november hó 10-én

saját házába

BUDAPEST, IV., Molnár-utca 38. sz. helyezi át.

Hirdetések felvétele a világ összes lapjai és naptárai részére.

5-4

Hölgyek figyelmébe!

Van szerencsém az igen tisztelt hölgyközönség szíves tudomására hozni, miszerint az idényre már megérkeztek

a kézimunka ujdonságok

u. m. Gobelín, Smyrna, Aida, Északi.

Ujdonságok és különlegességek naponta érkeznek.

Nagy és változatos raktár a kézimunkákhoz szükséges szövetek és fonalakból.

Ajánlom a n. é. hölgyközönség figyelmébe jól és izlésesen berendezett **Elő-nyomdát**. Elvállalok mindennemű himzést és montirozást.

Teljes raktár csecsemő kelengyében.

Teljes tisztelettel

HUSZÁR ARNOLD

Bódog-tér.

Feltűnő ujdonság!

DELICE

— Minden hirdetés felesleges. —

A dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szihat.

Legjobb valódi francia szivarkapapír és szivarkahüvely kapható az ország minden különlegességi árudájában.

Egy csinos, alig használt matt faragott **EBÉDLŐ** Árpád-u. 26 sz. a. eladó.

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐI

SZÉN SAV-MŰVEK

ujonnan berendezve

kartelen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony

≡ SZÉN SAVAT ≡

a világhírű buziásfürdői szénsavforrásokból szódavizgyártáshoz, vendéglősöknek és egyéb iparicélokra

Legkiadósabb természetes szénsav!

A Budapest székesfővárosi vegyészeti s élelmiszer vizsgáló intézet 1907. évi 4615. sz. vegyelemzési bizonyítványának kivonata:

»Szaga és íze: rendes. SZÉN SAVTARTALMA: 99,57%.

A vizsgált foly. szénsav ezek után a közegészségügyi követelményeknek teljesen megfelel s magas szénsavtartalma alapján igen jónak minősíthető

Felvilágosítással készségesen szolgál:

Muschong-buziásfürdői szénsavművek és ásványvizek szétküldési telepe: BUZIÁSFÜRDŐN.

Sürgönczim: Muschong-Buziásfürdő. — Interurban telefon 18. sz.

SZÁNTÓI VIZET IGYUNK!

! Szántói víz !

olcsó és kiváló.

Elismert legjobb gyógyhatású és asztali **MAGYAR** valódi **ÁSVÁNY-VIZ.**

Legelső orvosi szaktekintélyek ajánlják gyomor és bélbajok ellen.

ÁRAK:	
1 1/2 literes palackokban	56 fill.
1 literes palackokban	40 fill.
1/2 literes palackokban	30 fill.

Jó, kellemes és kiváló hatása!

Egyedüli elárusító Baja és környékére:

Gludovác Ferenc utóda.

SZÁNTÓI VIZET IGYUNK!

MŰHELY ÁTHELYEZÉS.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség nagybecsű tudomására hozni, hogy

mechanikai, épület- és műlakatos

m ű h e l y e m e t

Munkácsi Mihály-utcába, a Haiduska-féle házba áthelyeztem.

Elvállalok mindennemű, e szakmába vágó munkát, u. m.: épület-munkákat, díszlakatos munkát, kerékpár és varrógép javítást, villamos csengő és házi telefon, gáz, vízvezeték és fürdőszoba-berendezést, valamint szivattyús kutak jókarban tartását és évi kezelését.

A mélyen tisztelt közönség szíves pártfogását kéri

kitűnő tisztelettel

GLÁSZ LIPÓT

m ű l a k a t o s.

30-15

